

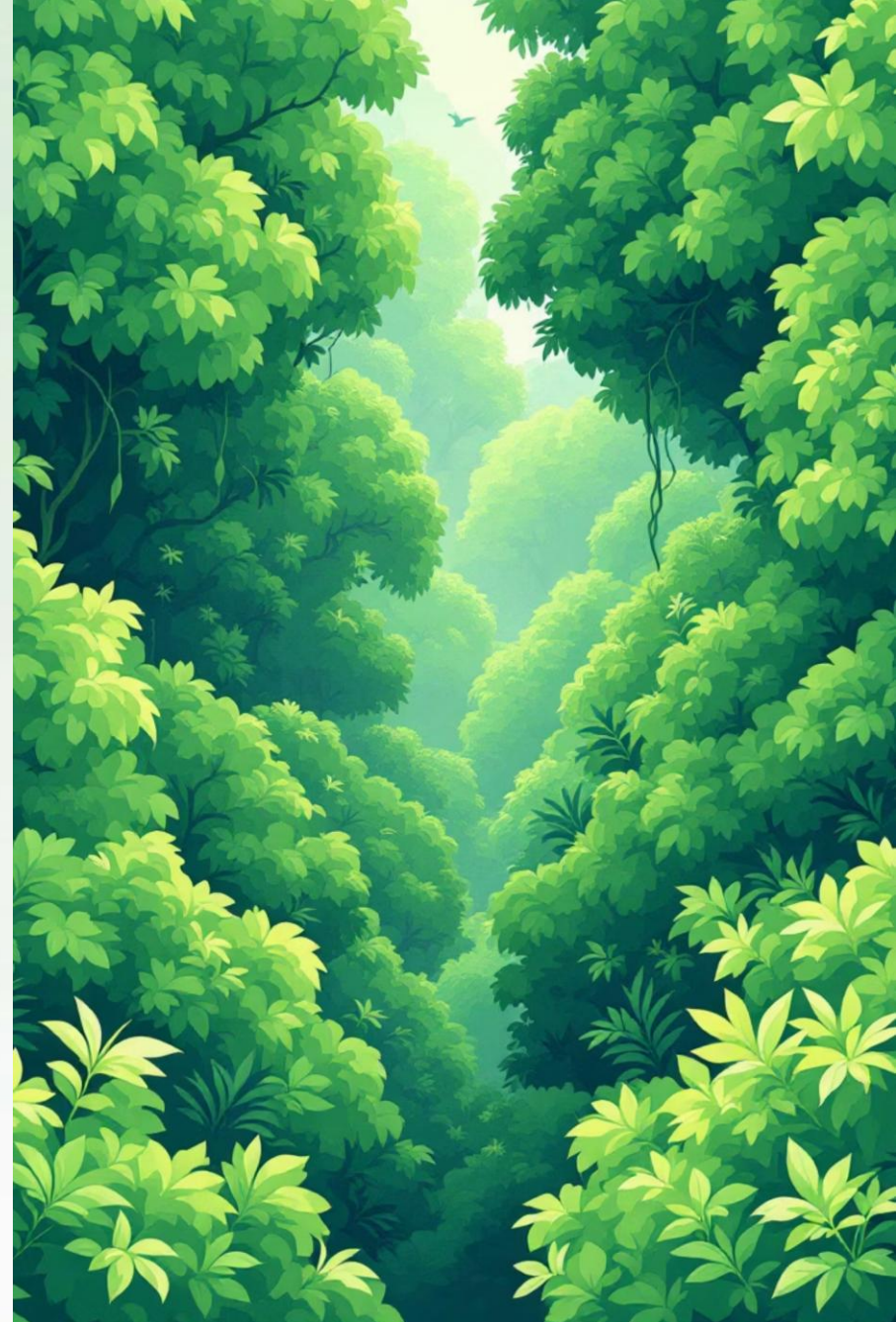

แนวทางการการปลูกพืชป่า

และปัจจัยความสำเร็จ

วรพรรณ นิยมพาหต์

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการส่งเสริมการปลูกป่า
สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้

1 ป่าเสื่อมโทรม

3 การคัดเลือก
ชนิดไม้

5 ปัจจัยสู่
ความสำเร็จ

2 รูปแบบ
การปลูก

4 เทคนิค
ฟื้นฟูป่า

6 ของฝาก
(เกม)

ป่าเสื่อมโทรม

ปี พ.ศ. 2558 องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้นิยามความเสื่อมโทรมของป่าว่าเป็นระบบนิเวศป่าไม้ที่สูญเสียความสามารถในการจัดหาสินค้าและบริการที่สำคัญให้แก่ผู้คน (เช่น การอนุรักษ์แหล่งต้นน้ำ) และธรรมชาติ (เช่น แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา แต่ละประเทศมีสิทธิ์ตัดสินใจว่าป่าเสื่อมโทรมหมายถึงอะไรภายในภูมิประเทศของตนเอง

ป่าเสื่อมโทรม

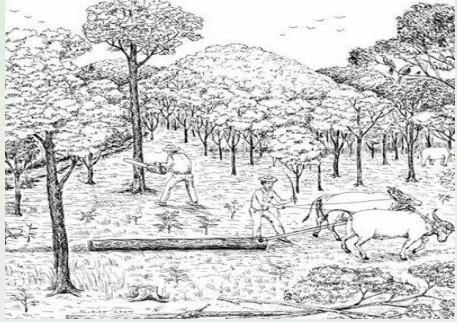
ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการอนุญาตให้ทำประโยชน์และอยู่อาศัยภายในเขตปรับปรุง
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2530

ป่าเสื่อมโทรม หมายถึง พื้นที่ป่าในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ
ทั้งหมดหรือบางส่วนมีไม้มีค่าที่มีลักษณะสมบูรณ์เหลืออยู่
เป็นส่วนน้อยและป่านั้นยากที่จะกลับฟื้นคืนดีได้ตาม
ธรรมชาติ โดยมีลูกไม้ขนาดสูงเกิน 2 เมตร ขึ้นไปกระจายอยู่
ทั่วพื้นที่ไม่เกินไร่ละ 20 ต้น หรือมีไม้ขนาดความโตวัด
โดยรอบลำต้นตรงที่สูง 130 เซนติเมตร ตั้งแต่ 50-100 ขึ้น
ไป ขึ้นกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ไม่เกินไร่ละ 2 ต้น หรือพื้นที่ป่าที่มี
ไม้เข้าหลักเกณฑ์ทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว เมื่อรวมกันแล้วต้อง
มีจำนวนไม่เกินไร่ละ 16 ต้น

ป่าเสื่อมโทรม

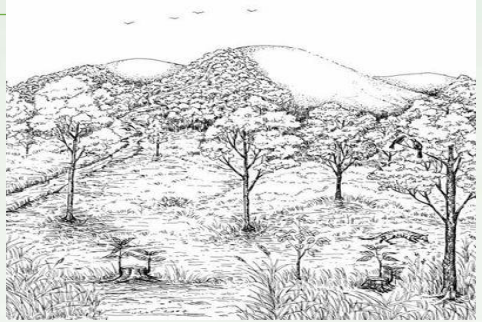
หน่วยวิจัยการฟื้นฟูป่าของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การเสื่อมโทรมของพื้นที่ระดับที่ 1

ปัจจัยภายในแปลง	ปัจจัยจากภูมิประเทศ
ต้นไม้ใหญ่ปกคลุมพืชชั้นล่าง เมล็ดในดินจำนวนมากและหนาแน่น เมล็ดตกในพื้นที่มาก และยังมีต้นไม้ที่มีชีวิต ดินถูกรบกวนเล็กน้อย พื้นที่ส่วนใหญ่คงความอุดมสมบูรณ์	ยังมีพื้นที่ป่าขนาดใหญ่ที่เป็นแหล่งของเมล็ดพันธุ์ พบได้ทั่วไปทั้งสัตว์ใหญ่และสัตว์เล็ก ความเสี่ยงในการเกิดไฟต่ำถึงปานกลาง

ปัจจัยภายในแปลง	ปัจจัยจากภูมิประเทศ
ต้นไม้ขึ้นปนกับพืชขนาดเล็ก เมล็ดและกล้าไม้ลดลง แต่พบต้นไม้ที่ยังมีชีวิตอยู่มาก ดินส่วนใหญ่ยังคงสมบูรณ์ ถูกกัดเซาะน้อย	มีพอที่จะเป็นแหล่งให้เมล็ดพันธุ์ สัตว์ใหญ่ค่อนข้างหายากแต่สัตว์เล็กพบอยู่ทั่วไป ความเสี่ยงในการเกิดไฟปานกลางถึงสูง

การเสื่อมโทรมของพื้นที่ระดับที่ 2

ปัจจัยภายในแปลง	ปัจจัยจากภูมิประเทศ
พืชล้มลุกเป็นพืชเด่น ส่วนใหญ่มาจากเมล็ดที่ถูกนำเข้ามาในพื้นที่อาจมีลูกไม้และต้นไม้ที่มีชีวิตอยู่บ้าง ดินส่วนใหญ่คงความสมบูรณ์ถูกกัดเซาะน้อย	ป่ามีเหลืออยู่เป็นแหล่งเมล็ดพันธุ์ สัตว์ขนาดเล็กที่นำพาเมล็ดขนาดเล็ก ความเสี่ยงในการเกิดไฟสูง

การเสื่อมโทรมของพื้นที่ระดับที่ 3

ป่าเสื่อมโทรม

หน่วยวิจัยการฟื้นฟูป่าของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

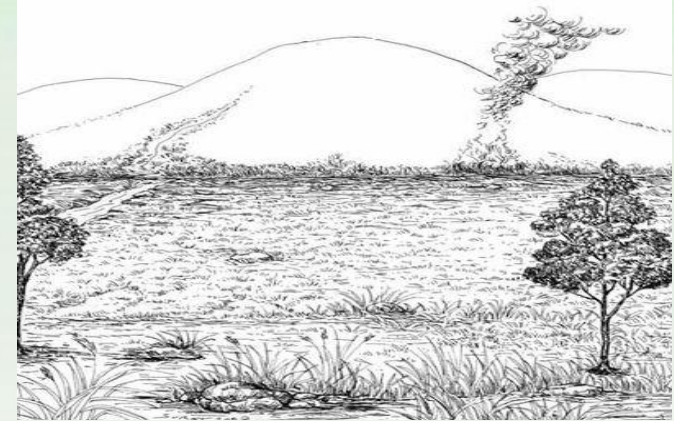

ปัจจัยภายในแปลง

วัชพืชเป็นพืชเด่น
แหล่งของการฟื้นตัวน้อย
ดินมีความเสี่ยงต่อการกัดเซาะเพิ่มมากขึ้น

ปัจจัยจากภูมิประเทศ

ขาดแหล่งให้เมล็ดพันธุ์ในระยะที่เมล็ดจะถูกนำเข้ามาได้
สัตว์ใหญ่เกือบหมดไปจากพื้นที่
ความเสี่ยงในการเกิดไฟสูง

การเสื่อมโทรมของพื้นที่ระดับที่ 4

การเสื่อมโทรมของพื้นที่ระดับที่ 5

ปัจจัยภายในแปลง

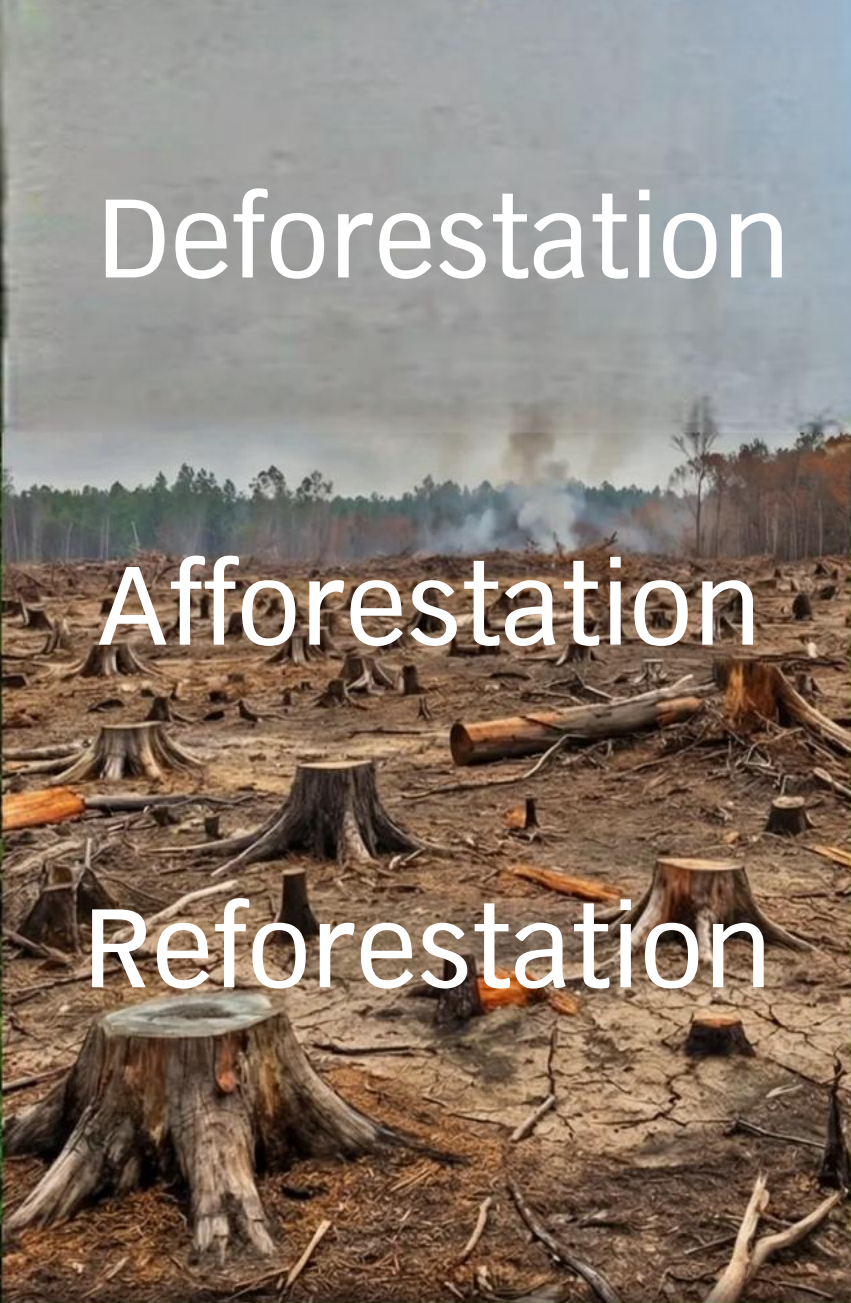
ไม่มีต้นไม้ปกคลุม สภาพดินที่แย่มากกักการขึ้นของวัชพืชต่างๆ
แหล่งของการฟื้นตัวน้อยมาก
หน้าดินถูกกัดเซาะจนเสียสภาพ

ปัจจัยจากภูมิประเทศ

ขาดแหล่งเมล็ดพันธุ์บริเวณใกล้เคียง
สัตว์น้อยใหญ่เกือบหมดไปจากพื้นที่
ความเสี่ยงในการเกิดไฟสูงมาก

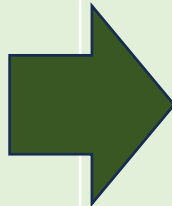
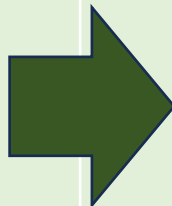
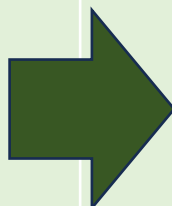
Deforestation

Afforestation

Reforestation

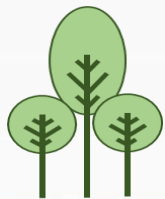
	สภาพเดิม		การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น	
Deforestation สูญเสียถาวร		มีสภาพเป็นป่า		ไม่มีสภาพป่าถาวร
Afforestation สร้างใหม่ ในที่ไม่เคยมี		ไม่เคยเป็นป่า (มากกว่า 50 ปี)		เป็นพื้นที่ป่า
Reforestation คืนสภาพ ในที่ที่เคยเป็น		เคยเป็นป่า แต่ถูกทำลายเสื่อมโทรม		เป็นพื้นที่ป่า

ตัวชี้วัดว่า...ป่าเสื่อมโทรม

โครงสร้างของป่า

- พื้นที่ปกคลุมเรือนยอด
- ความหนาแน่น (ต้นไม้, ลูกไม้, กล้าไม้)
- ความสูงเฉลี่ยของต้นไม้
- ปริมาตรไม้
- มวลชีวภาพ

ลดลง → เสื่อมโทรม

ความหลากหลายทางชีวภาพ

- จำนวนชนิดต้นไม้
- การมีอยู่ของชนิดของพืชและสัตว์พรรณสำคัญ
- การแพร่พันธุ์ของชนิดบุกรุก

ลดลง → เสื่อมโทรม

เพิ่มขึ้น → เสื่อมโทรม

การบริการของป่า

- ปริมาตร ชีวมวล
- ผลผลิตเชิงพาณิชย์ (เนื้อไม้และไม้ใช้เนื้อไม้)
- การสืบทอดพันธุ์/การเกิดใหม่
- จำนวนต้นกล้า
- จำนวนต้นไม้ให้เมล็ด

ลดลง → เสื่อมโทรม

สุขภาพของป่าและการถูกรบกวน

พื้นที่ได้รับผลกระทบจาก

- ไฟป่า
- โรค แมลง
- การบุกรุก
- การเสื่อมและการพังทลายของดิน
- คุณภาพน้ำเปลี่ยน

เกิดบ่อย → เสื่อมโทรม

ความเชื่อมโยงของป่า

- ป่าถูกตัดแบ่งเป็นส่วนเล็ก ๆ
- มีเส้นทาง ถนนในป่า
- ขอบป่าลดลง
- การลดลงของพื้นที่ที่ไม่ถูกรบกวน

มากขึ้น → เสื่อมโทรม

ตัวชี้วัดว่า...ป่าเสื่อมโทรม

ถาม : ค่า NDVI ใช้ประเมินสภาพป่าได้หรือไม่

ตอบ : มีความนิยมและมีงานวิจัยบ้าง

NDVI (Normalized Difference Vegetation Index) เป็นดัชนีที่ใช้ความสมบูรณ์ของพืชพรรณในพื้นที่ ซึ่งสามารถสะท้อนถึงคุณภาพของระบบนิเวศได้

หากต้องการใช้เป็นเกณฑ์ปฏิบัติงานทั่วไป:

$NDVI < 0.3 \rightarrow$ เสื่อมโทรมมาก ต้องปลูกฟื้นฟู

$NDVI 0.3 - 0.45 \rightarrow$ เสื่อมโทรม/ป่าโปร่ง ต้องปลูกเสริม

$NDVI > 0.45 - 0.6 \rightarrow$ ป่าพื้นที่ระดับหนึ่ง อาจต้องจัดการเพิ่มเติม

$NDVI > 0.6 \rightarrow$ ป่าค่อนข้างสมบูรณ์

“แต่ส่วนใหญ่ เป็นการศึกษาเพื่อหาค่าการเปลี่ยนแปลง
ค่ามากขึ้น $\rightarrow$ ป่าสภาพดีขึ้น
ค่าน้อยลง $\rightarrow$ ป่าเสื่อมลง”

อย่าใช้ NDVI ตัวเดียว ต้องประกอบกับข้อมูลภาคพื้น
ดัชนีตัวอื่น (NDWI, EVI)
แต่...

อาจถูกนำมาใช้ในการตรวจสอบ

รูปแบบการปลูก

การปลูกฟื้นฟูป่า (Reforestation)

วัตถุประสงค์: เพื่อฟื้นฟูป่าให้กลับมามีสภาพเดิมหรือใกล้เคียงกับสภาพธรรมชาติเดิม ทั้งในด้านของโครงสร้างทางนิเวศวิทยา ความหลากหลายทางชีวภาพ และการให้บริการระบบนิเวศต่างๆ เช่น การดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และการป้องกันการกัดเซาะของดิน

รูปแบบการปลูก

การปลูกฟื้นฟูป่า (Reforestation)

1. การปลูกแบบเต็มพื้นที่ : สำหรับพื้นที่เสื่อมโทรมมาก ไม่มีต้นไม้ใหญ่ หรือไม่มีค่าเหลืออยู่เลย ปลูกเป็นแถวหรือเป็นแบบพื้นใหญ่

2. การปลูกแบบจุด (Cluster Planting) เป็นการปลูกเลียนแบบธรรมชาติ และให้เกิดการกระจายพันธุ์โดยสัตว์

รูปแบบการปลูก

การปลูกเสริมป่า (Enrichment)

ปลูกเสริมในป่าที่มีอยู่แล้ว แต่มีความเสื่อมโทรม เช่น มีความหนาแน่นต้นไม้ต่ำ หรือชนิดพรรณไม้ไม่หลากหลาย โดยปลูกต้นไม้เสริมเข้าไปในช่องว่างของป่าเดิม โดยไม่รบกวนระบบนิเวศเดิม

ใช้เทคนิคเช่นปลูกเป็นแถวระหว่างแนวต้นไม้ที่มีอยู่ หรือปลูกเป็นจุด ๆ เน้นการ

ปลูกไม้ยืนต้นคุณค่าเศรษฐกิจหรือไม้หายาก เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ดูแลน้อยกว่า Reforestation เพราะป่าเดิมยังทำงานได้อยู่ เช่น มีร่มเงา มีความชื้น

ที่มา : <https://www.forrest-india.org/enrichment-planting-2/>

การคัดเลือกชนิดไม้

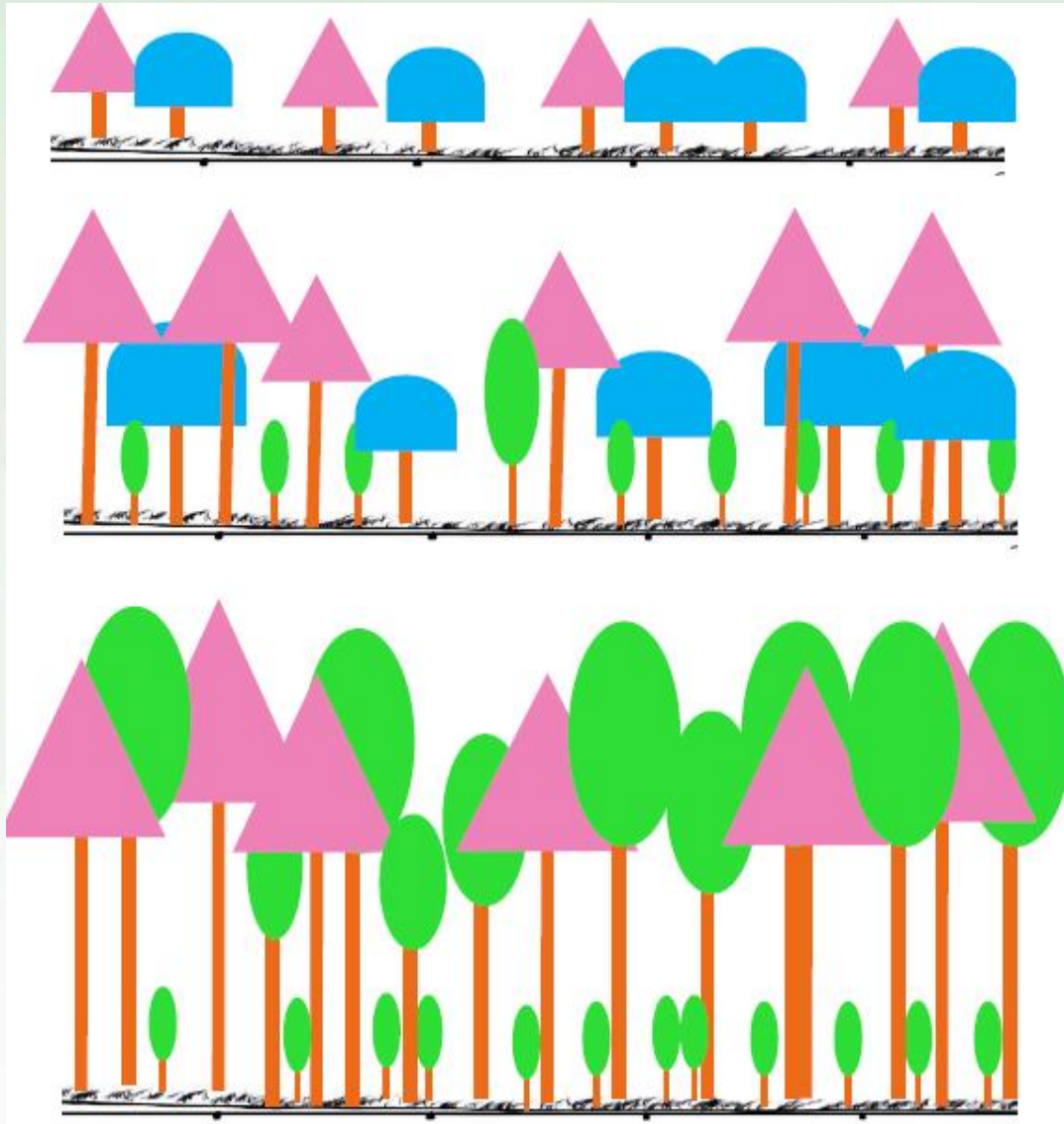
ไม้เบิกนำ	ต้องการแสง โตเร็ว อายุสั้น	เป็นร่มเงา เพิ่มความชื้นและบำรุงดิน
ไม้ท้องถิ่น	โตเร็ว/ช้า อายุยืน	ไม้ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การฟื้นฟูคือการคืนสภาพพื้นที่ป่าเดิม
ไม้เรือนยอด	อายุยืน มีค่า หายาก	ไม้ที่จะเติบโตและให้เมล็ดสำหรับสืบต่อพันธุ์ต่อไป

หมายเหตุ ปลุกเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ ต้องการความหลากหลาย

*ปลุกหลากหลายชนิด

*ปลุกต้นไม้หลายระดับโครงสร้าง (ไม้พื้นล่าง ไม้พุ่ม ไม้เรือนยอดกลาง ไม้เรือนยอดสูง)

การคัดเลือกชนิดไม้

➤ ไม้เบิกนำ

➤ ไม้โตเร็วอายุสั้น

➤ ชนิดทั่วไป

➤ ไม้ดั้งเดิม

ที่มา: แหลมไทย (2568)

ไม้เบิกนำ

การคัดเลือกชนิดไม้

พื้นที่ที่มีความชื้นในดินมาก และเป็นที่สูง	ทะเล่ ลำพูป่า ก่อแป้น กระทุ่มน้ำ ขนุนป่า มะมือ อบเชย สอยดาว เต้าหลวง พังแหรใหญ่ ปลายสาน ทองหลางป่า และกางหลวง
พื้นที่ที่มีความแห้งแล้งสูง	ซ้อ เปล้าหลวง ทองหลางป่า จิ้ว ลำโรง กางหลวง มะกอกป่า พะยอม และกล้วยป่า
พื้นที่ราบระดับต่ำและความชื้นสูง	เต้าหลวง กุ่มน้ำ กระทุ่มน้ำ สมพง และลำพูป่า

ไม้เบิกนำทนแดด แพร่พันธุ์ได้ไกล ผลตก ผลิดอกออกผลไว ขยายพันธุ์ได้หลายทาง เมล็ดงอกได้ไว โตเร็ว

แดง แสมสาร ประดู่ เสม็ดขาว ลำพู ลำแพน ลอ มะฮัง ตุ่มเต้น ตีนเป็ด ซ้อ เลียน ตะเคียนหิน กระทุ่มน้ำ
สนสามใบ พังแหร ตะขบ ปอสา กระโดน ส้าน พฤษ์ นนทรี หว่า สนุ่น มะแฟน สารภีทะเล หูกวาง ทะเล่
และค่าหาด

ที่มา : <https://www.gotoknow.org/>

ไม้ดั้งเดิม

ไม้ดั้งเดิมที่เหมาะสมสำหรับปลูกในที่ร่มสูง

ก่อเดือย ก่อใบแหลม จำปีป่า กำนาน ยางนา และกำลังเสือโคร่ง

ไม้ดั้งเดิมที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่แห้งแล้ง

สัก ประดู่ มะค่าโมง แดง ชิงชัน และพะยุง

ไม้ดั้งเดิมที่เหมาะสมสำหรับปลูกในที่ร่มสูง

ก่อเดือย ก่อใบแหลม จำปีป่า กำนาน ยางนา และกำลังเสือโคร่ง

ไม้ดั้งเดิมที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ราบต่ำและมีความชื้นสูง

ไม้วงศ์ยาง (Dipterocarpaceae) เช่น ยางปาย เคี่ยม ตะเคียนทอง ไข่เหี้ยว

ที่มา : <https://www.gotoknow.org/>

เทคนิคฟื้นฟูป่า

1 การสืบต่อพันธุ์ตามธรรมชาติ

ส่งเสริมการฟื้นตัวตามธรรมชาติ (Natural Regeneration) ในพื้นที่ที่ยังมีเมล็ดไม้และต้นกล้าอยู่ เพื่อประหยัดต้นทุนและให้เกิดเป็นป่าที่ใกล้เคียงธรรมชาติมากที่สุด

2 ปลูกลไม้หลากหลายชนิด

ปลูกลไม้ท้องถิ่นที่หลากหลายชนิด ทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม และไม้คลุมดิน เพื่อสร้างระบบนิเวศที่สมบูรณ์และยั่งยืน

นอกจากหลากหลายชนิดแล้ว ต้องหลากหลายทางโครงสร้าง (ระดับเรือนยอด) ด้วย

3 อนุรักษ์น้ำและดิน

สร้างฝายชะลอน้ำและเพิ่มความชุ่มชื้นในดิน ปลูกลพืชเบิกนำ เพื่อปรับปรุงดิน และสร้างร่มเงาให้ต้นไม้

4 ป้องกันภัยคุกคาม

ป้องกันไฟป่าและวัชพืช และดูแลไม่ให้สัตว์กินหรือทำลายต้นอ่อน

อาจต้องมีการตรวจลาดตระเวน เพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายของมนุษย์

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูป่า

01 เมล็ดไม้และกล้าไม้คุณภาพ

เลือกเมล็ดไม้ท้องถิ่นที่มีคุณภาพดี มาจากแม่ไม้ที่แข็งแรง ชนิดไม้ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และกล้าไม้มีคุณภาพดี

พื้นที่เหมาะสม 02

เลือกพื้นที่ปลูกที่เคยเป็นป่ามาก่อน หรือมีศักยภาพในการฟื้นตัวเอง มีสภาพดินและน้ำที่เอื้ออำนวย รวมทั้งการเตรียมพื้นที่ที่เหมาะสม

03 ชุมชนมีส่วนร่วม

มีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

เทคนิคเหมาะสม 04

ใช้เทคนิคให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสภาพสังคม เทคนิคปลูก การบำรุงรักษาอย่างต่อเนื่อง (กำจัดวัชพืช ป้องกันไฟ) และการติดตามประเมินผล (วัดการรอดตาย การเติบโต การสำรวจอื่น ๆ เช่น ความหลากหลาย การกักเก็บคาร์บอน)

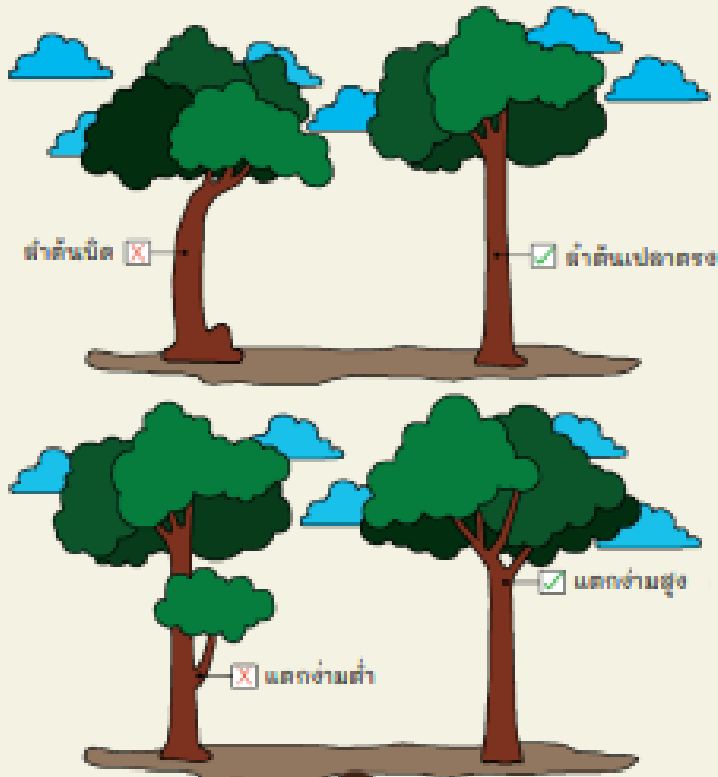

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูป่า

เมล็ดมาจากต้นแม่ที่ดี (Plus tree)

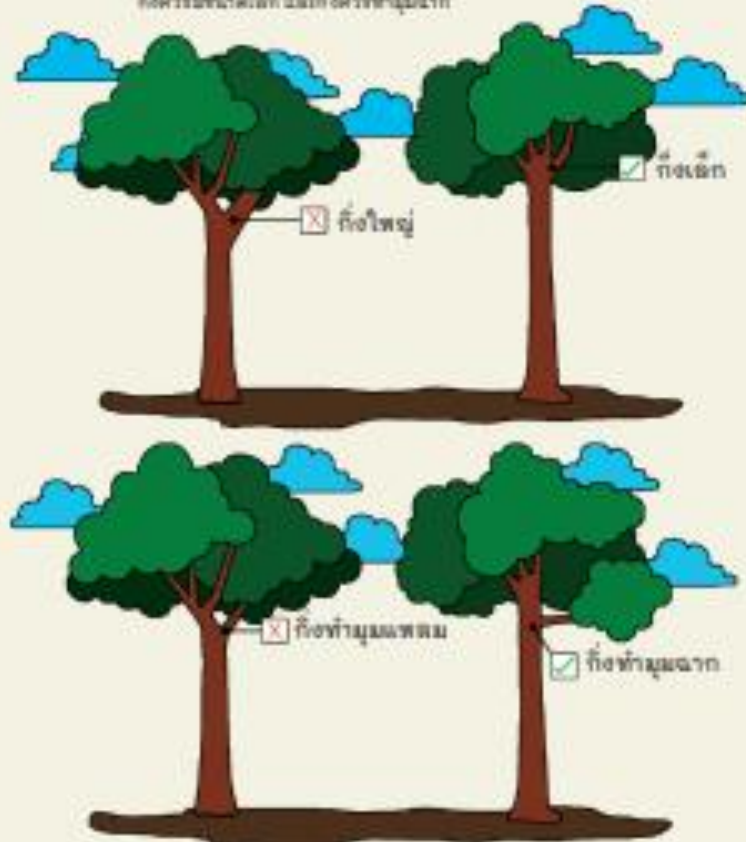
1.) รูปทรงของต้นไม้

ควรมีลักษณะกลม ลำต้นไม่บิด มีความเปลาตรง และแตกกิ่งในตำแหน่งที่สูง

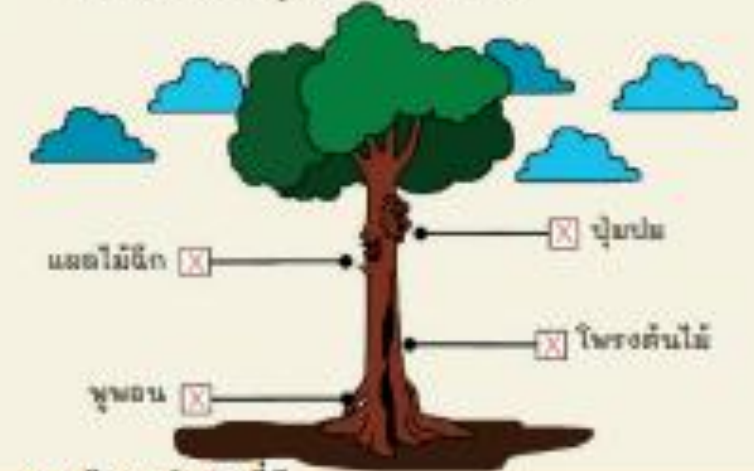
2.) ลักษณะกิ่ง

กิ่งควรมีขนาดเล็ก และกิ่งควรทำมุมฉาก

3.) ไม่มีโรคและแมลงทำลาย

ลำต้นไม่มีลักษณะการถูกทำลายของโรคและแมลง

4.) มีการเติบโตที่ดี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการป่าไม้ จังหวัดสุพรรณบุรี
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการป่าไม้ จังหวัดสุพรรณบุรี

กล้าไม้คุณภาพ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูป่า

ปัจจัยหลัก	ตัวชี้วัดสำคัญ (Key Indicators)	คำอธิบาย
ปัจจัยทางพันธุกรรม	แหล่งเมล็ดพันธุ์ที่เชื่อถือได้	ควรมาจากแหล่งที่ทราบประวัติ (Provenance) หรือแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับการคัดเลือก (Seed Orchard) เพื่อให้ได้ลูกไม้ที่มีการเติบโตดีและลักษณะตามต้องการ
ปัจจัยทางสัณฐานวิทยา	ความสูง (Height)	ประมาณ 20–50 ซม. สำหรับกล้าทั่วไป ไม่สูงเกินไป (Etiolated)
	Root Collar Diameter (RCD)	ควรมีความแข็งแรงและสอดคล้องกับความสูง (RCD ไม่ควรต่ำกว่า 3–5 มม. ขึ้นอยู่กับชนิด)
	Height/Diameter ratio (H/D Ratio)	ควรมีค่าประมาณ 40–60 (ขึ้นอยู่กับชนิด)
	ระบบราก (Root System)	รากแผ่กระจายดี ไม่ขดเป็นก้อนหอย (Root Coiling) และมีรากฝอยมาก
	สีและสภาพของใบ	ใบมีสีเขียวสดใส แสดงถึงความสมบูรณ์ทางโภชนาการ ไม่มีอาการขาดสารอาหารหรือโรค/แมลงทำลาย
ปัจจัยทางสรีรวิทยา	ความแข็งแรงของต้นกล้า (Seedling Vigor)	ผ่านกระบวนการทำให้แข็งแรง (Hardening) มาอย่างดี พร้อมที่จะออกปลูก
	ปริมาณอาหารสะสม	มีการสะสมอาหารในรากและลำต้นเพียงพอต่อการอยู่รอดในช่วงปรับตัวหลังการปลูก

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการฟื้นฟูป่า

แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกปลูกยางพารา

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1, 2 และพื้นที่ป่าอนุรักษ์

อายุน้อยกว่า 4 ปี	อายุตั้งแต่ 4-20 ปี	อายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป หรือที่หมดอายุการให้น้ำยาง
ตัดฟันทั้งหมดและเร่งปลูกไม้ป่าทดแทนตามหลักวิชาการ	1.ตัดต้นยางพาราออก 60% เหลือ 40% (ตัด 3 แถว เว้น 2 แถว) หรือพิจารณาตามความเหมาะสมของขนาดพื้นที่ตามหลักวิชาการ 2.สำหรับพื้นที่ป่าอนุรักษ์การตัดให้พิจารณาตามความเหมาะสมของลักษณะภูมิประเทศและขนาดของพื้นที่ตามหลักวิชาการ 3.ในพื้นที่ที่ตัดออกให้ดำเนินการปลูกไม้ป่าต้องถิ่นทดแทน 4.ต้นยางพาราที่เหลืออยู่ (40%) ให้คงไว้ในพื้นที่และทำการปลูกไม้ป่าต้องถิ่นเสริมเพื่อฟื้นฟูสภาพพื้นที่ให้กลับเป็นป่าสมบูรณ์	ให้คงไว้ในพื้นที่ตามเดิม (ไม่ดำเนินการตัดฟัน) และปลูกไม้ต้องถิ่นเสริมเพื่อให้พื้นที่คืนสู่สภาพป่าธรรมชาติตามหลักวิชาการ

หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส 1605.43/13983 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2558

แนวทางการบริหารจัดการพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกปลูกยางพารา

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3, 4, 5 และนอกพื้นที่ป่าอนุรักษ์

อายุน้อยกว่า 4 ปี	อายุตั้งแต่ 4-20 ปี	อายุตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป หรือที่หมดอายุการให้น้ำยาง
ตัดฟันทั้งหมดและเร่งปลูก ไม้ป่าทดแทนตามหลัก วิชาการ	ตัดต้นยางพาราออก 60% เหลือ 40% (ตัด 3 แถว เว้น 2 แถว) ตามหลักวิชาการ ในพื้นที่ที่ตัดออก (60%) ให้ ดำเนินการปลูกไม้ป่าท้องถิ่นทดแทนและเมื่อได้ดำเนินการ เรียบร้อยแล้วให้พิจารณาดำเนินการในพื้นที่ตามความ เหมาะสม โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้	ให้คงไว้ในพื้นที่ตามเดิม (ไม่ ดำเนินการตัดฟัน) เพื่อให้พื้นที่คืน สู่สภาพป่าธรรมชาติ

- 1.รูปแบบ 1 แปลงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการอนุรักษ์ให้ดำเนินการปลูกไม้ป่าท้องถิ่นที่เหมาะสมทดแทน เพื่อให้สภาพป่ากลับคืนมา
เป็นป่าที่สมบูรณ์ ไม่อนุญาตให้เก็บของป่า (กรีดน้ำยางพารา) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
- 2.รูปแบบ 2 ในพื้นที่ที่เหลือไว้ 40% อนุญาตให้ชุมชนหรือผู้ได้รับผลกระทบฯ ขอใช้ประโยชน์ที่ดินและเก็บหาของป่า ตามระเบียบและ
กฎหมายที่กำหนด เมื่อต้นยางพาราหมดอายุการให้น้ำยางให้คงไว้ตามเดิม (ไม่ตัดฟัน) และทำการปลูกไม้ป่าท้องถิ่นเสริมตามหลัก
วิชาการเพื่อให้พื้นที่คืนสู่สภาพป่าธรรมชาติ

หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส 1605.43/13983 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2558

ขอบคุณค่ะ